

CZY JESTEŚMY SPOŁECZEŃSTWEM ODPOWIEDZIALNYM ENERGETYCZNIE? [KOMENTARZ]

Stały wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną sprawia, że pojawia się coraz więcej obowiązków skierowanych do różnych podmiotów. Jak radzą sobie one ze spoczywającą na nich odpowiedzialnością? Czy nasze społeczeństwo można nazwać odpowiedzialnym na płaszczyźnie energetycznej?

Za co jesteśmy odpowiedzialni?

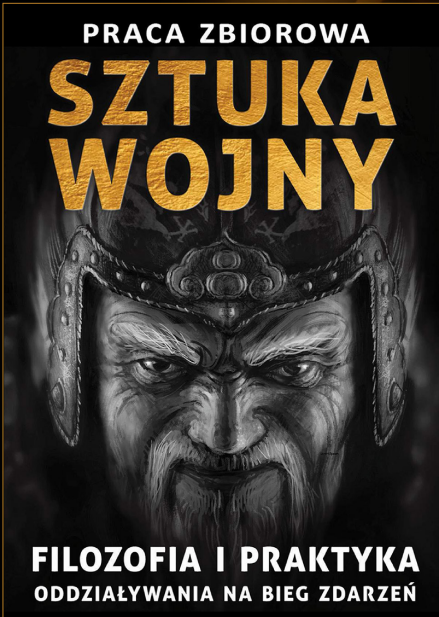
Wariantów odpowiedzialności w energetyce znamy wiele. Ich źródłem może być konieczność utrzymania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa energetycznego, ochrona środowiska czy kwestie etyczne. Istotnym jest jednak aby, zwłaszcza w kontekście nadchodzących zmian transformacyjnych, stworzyć społeczeństwo odpowiedzialne energetycznie i aby zsynchronizować kwestię efektywności, bezpieczeństwa i ekologii, przy zachowaniu odpowiedniego etosu pracy. Charakter sektora wymaga więc zachowania odpowiedzialności na różnych polach, co pozwoli na jego sprawniejsze i skuteczniejsze funkcjonowanie.

Oczywiście, bezpieczeństwo energetyczne to z perspektywy krajowej element strategiczny. Ryzyko wystąpienia przerw w dostawach energii elektrycznej lub, co gorsza, blackoutu implikuje ewentualną odpowiedzialność wielu podmiotów. Takie zdarzenia mogą bowiem stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi i zwierząt. Kwestie środowiskowe również są niepodważalnie istotne, szczególnie w kontekście aktualnych wydarzeń pogodowych w związku z globalnym ociepleniem. Dostrzegamy tu zarówno odpowiedzialność zbiorową społeczności za aktualny stan środowiska, jak i odpowiedzialność konkretnych podmiotów energetycznych czy prawodawców. Powinniśmy jednak, poza kluczowymi dla kraju aspektami, zwracać również uwagę na kwestie etyczne w energetyce. Temat ten budzi często kontrowersje, jednak pewne wzorce postępowania wszystkich grup odpowiedzialnych są niezbędne dla harmonijnego rozwoju sektora. Ma to znaczenie przede wszystkim w kontekście środowiskowym oraz w ramach wykonywania obowiązków przez przedsiębiorstwa energetyczne, także rozwiązywania problemów w kontaktach z odbiorcami końcowymi, ale również z punktu widzenia poszanowania energii przez odbiorców. Oczywiście, prawo do energii jest prawem człowieka, nie daje to jednak upoważnienia do nierozsądnego i niedojrzałego korzystania z tego dobra.

Grupy podmiotów odpowiedzialnych

Odpowiedzialność może dotyczyć zarówno odbiorców końcowych, przedsiębiorstw energetycznych, jak i prawodawcy. W pierwszej kolejności jednak należy skupić się na kwestii przedsiębiorstw energetycznych. Tu kluczowa jest odpowiedzialność przede wszystkim za niezawodność dostaw energii elektrycznej. Prawo nakłada wiele obowiązków, a w przypadku ich nienależytego wypełnienia pojawia się kwestia odpowiedzialności za ewentualne przerwy w dostawach. Jako przykład można

wskazać tu obowiązek nałożony na przedsiębiorstwa zajmujące się m.in. przesyłaniem lub dystrybucją paliw lub energii do utrzymywania zdolności urządzeń, instalacji i sieci do realizacji zaopatrzenia w energię w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych. Jak wskazuje doktryna, obowiązek ten związany jest z działaniem przedsiębiorstw energetycznych w ramach ich publicznoprawnych obowiązków, jako jeden z czynników warunkujących ich należyte wykonywanie z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego państwa. Tej tematyki dotyczy kolejny z obowiązków adresowany do przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem energii elektrycznej w źródłach przyłączonych do sieci.

PRACA ZBIOROWA
SZTUKA WOJNY

FILOZOFIA I PRAKTYKA
ODDZIAŁYWANIA NA BIEG ZDARZEŃ

Wojna to konfrontacja dwóch ludzkich woli

Nowy przekład traktatu Sun Zi

Wśród współautorów wykładów i komentarzy m.in.

- prof. Jerzy Bralczyk • gen. Jarosław Kraszewski
- prof. Witold M. Orłowski • płk Leszek Elak • NAVAL
- płk Andrzej „Wodzu” Kruczyński

Sklep.Defence **24**

Reklama

Obszarów odpowiedzialności przedsiębiorstw jest jednak więcej. Wspomnieć należy m.in. o konieczności przeprowadzenia badań środowiskowych i ustalenia potencjalnego negatywnego wpływu inwestycji na środowisko np. przy planowaniu budowy morskich farm wiatrowych. Tego rodzaju obowiązków jest więcej, a wszystkie sprowadzają się do jednego - konieczności zachowania dbałości o ekosystem i ewentualnie, w przypadku wystąpienia szkodliwego oddziaływania, poniesienia konsekwencji z nim związanych.

Kolejnym podmiotem odpowiedzialnym jest prawodawca. Zgodnie z obowiązującym nas systemem, konieczne jest dostosowanie regulacji do przepisów unijnych. Jak wiemy, nacisk UE na przestrzeganie zasad odpowiedzialności energetycznej jest coraz większy, a tendencja wzrostowa na tej płaszczyźnie zostanie zachowana jeszcze przez wiele lat. Ponadto, abstrahując od problematyki unijnej, prawodawca zwyczajnie jest odpowiedzialny za wszelkie kwestie energetyczne, zwłaszcza z uwagi kluczową rolę tego sektora w skutecznym funkcjonowaniu kraju. Bezpieczeństwo ludzi, zwierząt, zachowanie środowiska naturalnego w jak najlepszym stanie to priorytety, dla których należy wypracować jak najlepsze regulacje prawne.

Istnieje jednak jeszcze jedna grupa odpowiedzialnych energetycznie - społeczeństwo jako całość, grupa ludzi bez podziału na przedsiębiorców z sektora energetycznego czy polityków wpływających na kształt aktów prawnych. To tu widoczny jest ogromny potencjał, ale i konieczne zadania domowe do odrobienia.

Na kim się wzorować?

W odniesieniu do grupy odbiorców końcowych energii elektrycznej warto odnaleźć wzór pożądaných zachowań. Tu z pomocą przychodzi model skandynawski i jego niezwykle zmobilizowana społeczność. Zapomnijmy więc na chwilę o innym schemacie działania sektora czy odmiennych warunkach panujących w tej części świata. Skupmy się jedynie na odpowiedzialnej postawie, świadomości energetycznej i etycznym podejściu mieszkańców krajów skandynawskich. Skutecznie przemyślane przez nich do życia codziennego zachowania z zakresu efektywności energetycznej, racjonalność odbiorców i dojrzały rynek przynoszą niewymierne korzyści na wielu polach. Potrzebna jest więc inwencja twórcza, zaangażowanie i aktywność odbiorców, a także, po prostu, chęć posiadania realnego wpływu na sektor. Chodzi tu nie tylko o redukcję wpływu na klimat, ale także o poszerzenie wiedzy o możliwościach, jakie daje ta niezwykle dynamiczna branża.

Odpowiedzialność energetyczną społeczeństwa można powiązać ze zbyt wysokim w wielu przypadkach zużyciem, korzystaniem z nieefektywnych urządzeń i budynków czy brakiem chęci przyswajania wiedzy na różne tematy energetyczne, np. związane ze sposobami na oszczędzanie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych. Polska ma przed sobą długą drogę do rozwoju na wszystkich płaszczyznach, ale przede wszystkim skupić powinniśmy się na progresie w ramach społeczeństwa. Choć faktycznie z roku na rok świadomość odbiorców zwiększa się, tworzone są nowe podmioty związane z obszarem obywatelskiej aktywności użytkowników energii, to niezbędne jest podejmowanie działań na szerszą skalę, zwłaszcza w kontekście transformacji energetycznej oraz stale zwiększającej się liczby anomalii pogodowych powstałych w wyniku globalnego ocieplenia. Intensyfikacja powstawania energetycznych akcji obywatelskich, zarówno jednoosobowych, jak i w małych grupach, z pewnością pozytywnie wpłynie na sektor i da wymierne korzyści w przyszłości. Aby tak było, należy wykorzystywać prawne i techniczne możliwości skierowane do odbiorców oraz stale dostosowywać regulacje prawne w tej niezwykle szybko rozwijającej się branży.

Paulina Grądzik

[Poglądy autorki nie mają związku z zajmowanym przez nią stanowiskiem]